

Notat

---

18. december 2019
KDR/krnio
J.nr. 2019 - 2096

Eksempler på organisering af arbejdet med digitaliseringsklar lovgivning

Sekretariat for digitaliseringsklar lovgivning har etableret et netværk med deltagelse af lovchefer og lovkoordinatorer fra de enkelte fagministerier. Netværket har blandet andet til formål at bidrage til øget udveksling af erfaringer mellem fagministeriernes enheder for lovforberedende arbejde om, hvordan arbejdet med at gøre lovgivningen digitaliseringsklar kan organiseres hensigtsmæssigt.

Sekretariatet har på baggrund af drøftelser i netværket udarbejdet nærværende notat, som søger at beskrive de enkelte ministeriers særlige virkemidler nærmere med henblik på at inspirere og bidrage til deling af viden om god praksis.

Følgende eksempler og virkemidler beskrives i det nedenstående.

1. *Tjekliste for policy-folk*: Beskæftigelsesministeriet har udarbejdet en skabelon, som policy-folk kan bruge i forbindelse med forberedelse og indgåelse af politiske aftaler og planlægning og koordinering med det lovforberedende arbejde. I skabelonen indgår bl.a. et punkt om digitaliseringsklar og agil erhvervsrettet regulering.
2. *Lovtaskeforce og tjekliste*: Erhvervsstyrelsen nedsætter en lov task force i forbindelse med digitalisering af et lovprojekt. Taskeforcen bemannes bredt og understøttes af en række tjeklister til overvejelser i forbindelse med digitalisering af et lovprojekt. Der er endvidere udviklet en interaktiv selvevaluering, som hjælper til at identificere relevante opmærksomhedspunkter for taskeforcen.
3. *Enhed for høringskoordination*: Skattestyrelsen har for nylig etableret en enhed, som skal koordinere styrelsens bidrag til hørings svar og bistå lovjuristerne i Skatteministeriets departement med at belyse lovforslags implementeringskonsekvenser.
4. *Selvevaluering af principfterlevelse*: Undervisningsministeriet har forankret arbejdet med at evaluere ny lovgivnings efterlevelse af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning i Styrelsen for It og Læring. Styrelsen har udarbejdet et vejledende vurderingsskema, der hjælper til at foretage en selvevaluering og koordinerer tværfaglige arbejdsgrupper herom.
5. *Lovkompas*: Miljø- og Fødevarerministeriet gennemfører med afsæt i anbefalinger fra et ekspertpanel om en ny lovstruktur på miljø- og fødevarerområdet en sanering af lovgivningen, der skal føre til en halvering af antallet af love og en

mere enkel og klar struktur, der gør det nemmere for borgerne at gennemskue, hvad der forventes af dem.

6. *Gennemgang af lovportefølje:* Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium har forud for aftalen om digitaliseringsklar lovgivnings ikrafttræden systematisk gennemgået relevant lovgivning på eget område med henblik på at vurdere behovet for revision og tilpasning af de enkelte love.
7. *Ideallov:* Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i forbindelse med udmøntningen af energiaftalen gøre lovgivningen på forsyningsområdet mere strømlinet og ensartet på tværs af sektorområder. Et væsentligt instrument heri vil være udarbejdelse af et paradigme for forsyningslovene - en ”ideallov”, der søger at fastlægge ideel struktur og indhold og kan tjene som inspiration og referencegrundlag for udarbejdelsen af den efterfølgende specifikke lovgivning for ministeriets forskellige sektorlove. Idealloven skal således bidrage til at skabe mere enkel og klar lovgivning, lige som formålet er at sikre sammenhæng på tværs.

1. *Tjekliste for policy-folk*

Beskæftigelsesministeriet har udarbejdet en skabelon, der skal bidrage til at sikre, at medarbejdere med ansvar for udarbejdelse af regeringsudspil, forhandlingsoplæg og politiske aftaler er opmærksomme på forhold, som så vidt muligt bør være afklaret, når der indgår et eller flere lovinitiativer i det efterfølgende arbejde. I skabelonen indgår bl.a. et punkt om digitaliseringsklar og agil erhvervsrettet regulering.

Ved at medarbejderne tager udgangspunkt i skabelonen, sikres det, at der på et tidligt tidspunkt i den politiske beslutningsproces og i det videre lovarbejde bliver taget stilling til vigtige forhold, som kan have betydelige konsekvenser for udmøntning og implementering.

Herudover indgår punktet i ministeriets skabelon for udarbejdelse af tidsplaner ifm. fremsættelsen af lovforslag, som tager højde for, at relevante lovforslag som udgangspunkt skal sendes i høring i Digitaliseringsstyrelsen 6 uger forud for den eksterne høring.

2. *Lovtaskeforce og tjekliste*

I Erhvervsstyrelsen har man arbejdet aktivt med at bygge bro mellem medarbejdere med lovforberedende opgaver og medarbejdere med ansvar for digital understøttelse af lovgivning. Det sker blandt andet ved nedsættelse af en taskeforce for digitalisering i tilknytning til relevante lovforslag.

Når Erhvervsstyrelsen nedsætter en taskeforce for digitalisering sker det i samråd mellem styrelsens enheder for jura og digitalisering. Taskeforcen har blandt andet

fokus på at sikre, at en eventuel ikrafttrædelsesdato for regulering giver plads til systemtilpasninger.

Konkret har Erhvervsstyrelsen etableret et ”single point of entry”, som medarbejdere med lovforberedende opgaver kan kontakte, når de vurderer, at et lovforslag har behov for digital understøttelse. Herved sikres det, at der udpeges medarbejdere med de rette kompetencer til deltagelse i kvalificering af lovforslagets implementeringskonsekvenser.

En task force kan blandt andet bestå af en procesejer og lovskriver, en it-arkitekt, en medarbejder med speciale i brugervenlighed, en medarbejder med speciale i regler og begreber for it-løsninger, en såkaldt ”product owner”, som har ansvar for at bygge bro og oversætte mellem fagområde og digitalisering samt medarbejdere fra kundeservice, som har en god fornemmelse for slutbrugernes behov og ønsker.

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet en række tjeklister og et interaktivt selvevalueringsværktøj, der understøtter medarbejdere med lovforberedende opgaver i at identificere og vurdere relevante opmærksomhedspunkter i relation til digital understøttelse af lovgivning.

3. Enhed for høringskoordination

I Skattestyrelsen har man for nylig taget initiativ til at etablere en enhed, der skal stå for koordinering og inddragelse af de relevante kompetencer i forbindelse med styrelsens bidrag til belysning af lovforslags implementeringskonsekvenser.

Den nye enhed får blandt andet til opgave at fastlægge og konsolidere en ny proces for høringer internt i styrelsen og på tværs af Skatteforvaltningens styrelser i de tilfælde, hvor koordineringen ligger i Skattestyrelsen.

Enheden bemannes hovedsageligt af generalister, der skal opbygge stærke samarbejdsrelationer til de øvrige fagområder i Skattestyrelsen og departementet og herved bidrage til at sikre, at Skattestyrelsens høringssvar er dækkende og af høj kvalitet.

Det indebærer blandt andet opgaver som kvalitetssikring, konsolidering og sammenskrivning af høringssvar, løbende ajourføring af et samlet overblik over afgivne høringer og understøttelse og udvikling af høringsprocessen. Desuden er enheden ansvarlig for at følge op på administrative konsekvenser gennem hele høringsprocessen med henblik på at sikre grundlaget for opfølgning på finansiering.

4. Selvevaluering af principfterlevelse

I Undervisningsministeriet har man forankret ansvaret for vurdering af et lovforslags principfterlevelse i Styrelsen for It og Læring. Det betyder blandt andet, at det er styrelsen, som har ansvar for at foretage den overordnede vurdering af et lovforslags principfterlevelse i tæt samarbejde med lovskriverne i departementet.

samarbejder med et fagkontor i Styrelsen om dels at udføre en evaluering af de enkelte lovforslags efterlevelse af principper for digitaliseringsklar lovgivning efter en fast model.

Vurderingen foretages af ent fast team gruppe af medarbejdere, som inddrager medarbejdere med specialistkompetencer som eksempelvis produktejere og dataspecialister efter behov. Vurderingen af et lovforslags principfterlevelse følger en fast model, hvor der bl.a. benyttes et overordnet vurderingsskema, som har til formål at operationalisere de enkelte principper for digitaliseringsklar lovgivning men henblik på at sikre gennemsigtighed og ensartethed i vurderingerne.

Man har i Undervisningsministeriet etableret en fast proces for vurderingen af lovforslag i forbindelse med deres indmelding i lovprogrammet. I relation til politiske udspil og forhandlinger har man ikke etableret et fast setup, men har gode erfaringer med at etablere task forces i forbindelse med større udspil og reformer.

Styrken ved fremgangsmåden er i særlig grad, at Undervisningsministeriet opnår en grundig inddragelse af alle relevante digitaliseringskompetencer til belysning af konsekvenserne af et lovforslag. Omvendt er metoden afhængig af en tidlig involvering af de relevante medarbejdere for at sikre, at potentialet i digitaliseringsklar lovgivning udnyttes aktivt.

5. Lovkompas

Miljø- og Fødevarerministeriet har taget initiativ til at udarbejde en ny lovstrukturmodel på eget område, der lægger op til simplificering gennem konsolidering af beslægtede love i et samlet lovgrundlag. Samlet set forventer ministeriet at halvere antallet af love, når den nye struktur er fuldt gennemført.

Miljø- og Fødevarerministeriet har blandt andet indhentet input til udformningen af den nye lovmodel fra et uvildigt ekspertpanel, som på grundlag af et indledende udkast fra ministeriet har fremlagt egne anbefalinger til, hvordan lovgivningen på området mere hensigtsmæssigt kan organiseres.

Med den nye lovstrukturmodel samles beslægtet lovgivning i et reduceret antal love, lige som der i højere grad arbejdes med sammenhæng på tværs.

6. Gennemgang af lovportefølje

I forbindelse med indgåelsen af den politiske aftale om digitaliseringsklar lovgivning, har det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium foretaget en systematisk gennemgang af lovgivning på sit område for at afklare, om hensynet til efterlevelse af de syv principper kunne tilsige behov for opdatering af lovgivning med et eventuelt digitaliseringspotentiale på kortere eller længere sigt.

Dette ”kaseeftersyn” af den eksisterende lovgivnings efterlevelse af de syv principper har givet ministeriet et godt grundlag for at disponere fremsættelsen af æn-

dringslove og i øvrigt givet input til, hvad man skal huske at se på, næste gang der af andre årsager fremsættes forslag til ændring af en lov på ministeriets område.